

**Høringsnotat til Forsynings-
sekretariatets udkast til ”Gen-
beregning af omkostnings-
ækvivalenter”**

FORSYNINGSSSEKRETARIATET MARTS 2012

INDLEDNING	3
GENERELLE KOMMENTARER	3
DRIKKEVAND	12
Costdriveren boring.....	12
Costdriveren råvandsledning.....	13
Costdriveren vandværk.....	13
Costdriveren ledning	14
Costdriveren trykforøger	15
Costdriveren stik.....	16
Costdriveren kundeførelse.....	16
Costdriveren kontrolprøver	17
Forsyningssikkerhed.....	18
Øvrige omkostninger	19
SPILEDEVAND.....	21
Costdriveren ledning	21
Costdriveren pumpe	21
Costdriveren bassin	23
Costdriveren kundeførelse.....	24
Costdriveren rensning	25
Costdriveren slambehandling.....	27
Forsyningssikkerhed, kvalitet, miljø og service	27
Øvrige omkostninger	28

Indledning

Der er afgivet i alt 21 høringssvar til Forsyningssekretariatets papir vedrørende genberegning af omkostningsækvivalenterne. DANVA og FVD har afgivet et fælles høringssvar.

Forsyningssekretariatet har nedenfor kommenteret de indkomne høringssvar. Kommentarer angående samme emne bliver behandlet og kommenteret samlet. For eksempel bliver alle kommentarer angående costdriveren for boringer behandlet samlet.

I det følgende gennemgås først de generelle kommentarer fra høringssvarene. Derefter gennemgås de specifikke kommentarer til de enkelte costdrivere fra høringssvarene. Kommentarerne fra høringssvarene er skrevet med kursiv og Forsyningssekretariatets kommentarer er skrevet med almindelig skrift.

Det er angivet i det følgende om kommentarerne fra høringssvarene er fra DANVA og FVD. Hvis kommentarerne er fra et enkelt selskab, er det ikke angivet.

Generelle kommentarer

DANVA og FVD bemærker, at Forsyningssekretariatet har vurderet, at de omkostningsækvivalenter, der blev anvendt i benchmarkingen for 2012, er af så dårlig kvalitet, at de ikke som planlagt kan anvendes fremadrettet.

Derudover angiver et selskab, at det er bekymrende, at Forsyningssekretariatet efter kun 1 år med benchmarking lægger op til en ændring af modellen. Særligt bekymrende er det, at der i prisloftet indregnes individuelle effektiviseringskrav på baggrund af benchmarkingresultater, når modellen tilsyneladende er så usikker, at den allerede nu skal ændres for at udtrykke større retfærdighed.

Forsyningssekretariatet bemærker, at sekretariatet ikke har vurderet, at de omkostningsækvivalenter, der blev anvendt i benchmarkingen for 2012, er af så dårlig kvalitet, at de ikke kan anvendes fremadrettet. Det er Forsyningssekretariatets opfattelse, at benchmarkingmodellen for 2012 generelt godt afspejler rammebetingelserne i sektoren.

Det har hele tiden været sekretariatets hensigt at foretage en genberegning af omkostningsækvivalenterne for både at øge detaljeringsgraden af modellen, men også fordi der i den første benchmarking kan have været opstartsproblemer ved indberetningen af data. Grunden til, at Forsyningssekretariatet allerede nu ændrer modellen, skyldes et ønske om at gøre enkelte elementer i modellen mere detaljeret herunder for eksempelvis at kunne tage hensyn til slambehandling på renseanlæg. Derudover vil sekretariatet også gerne genberegne ækvivalenterne med data, der er forbedret i kvalitet efter, at selskaberne nu har større erfaring.

Ønsket om en øget detaljeringsgrad skal desuden ses på baggrund af ønsker herom tidligere fremsat i høringsvar fra både DANVA, FVD og andre selskaber.

DANVA og FVD angiver, at der stadig vil være problemer med dårlig datakvalitet.

Derudover angiver flere selskaber, at det er svært at finde de ønskede tal og at meget vil blive skønnet.

Forsyningssekretariatet er enig i, at selskaberne vil være nødt til at fordele deres driftsomkostninger med et vist element af skøn, da selskaberne ikke kendte definitionen af costdriverne i 2010. Men det er Forsyningssekretariatets opfattelse, at det vil være bedre at anvende omkostninger for 2010 i stedet for 2009, blandt andet fordi alle forsyninger kan anvende driftsomkostningerne fra de reviderede årsregnskaber for 2010.

I forbindelse med indberetningen til omkostningsækvivalenterne har Forsyningssekretariatet udarbejdet et skema, som selskaberne skal udfylde. En del af dette skema angiver selskabernes fordeling på de enkelte costdrivere. Selskaberne skal angive omkostningerne i kolonner alt efter om omkostningerne er direkte henførte, funktionshenførte eller om det er øvrige omkostninger, herunder skønnede omkostninger. På den måde er det muligt for Forsyningssekretariatet at tage højde for områder, hvor en meget stor andel er skønnet.

Flere selskaber angiver, at det er et problem at anvende regnskabstal for 2010. Dette skyldes blandt andet at det ikke er frisk i hukommelsen og at mange selskaber i 2010 var i gang med selskabsudskillelsen og derfor havde flere driftsomkostning dette år.

Derudover angiver et selskab, at regnskabsdata for 2010 vil give et bedre datagrundlag, men det er ikke rimeligt at antage, at datagrundlaget er fuldt ud dækkende for en korrekt beregning, ligesom det ikke er rimeligt at antage, at beregningsmodellen til fastlæggelsen af individuelle effektiviseringspotentialer nu er fuldt udviklet.

Det er desværre ikke muligt at anvende regnskabstal for 2011, da regnskaberne for de fleste selskaber ikke er afsluttet endnu. Derudover er det den relative sammenhæng mellem omkostningerne og costdriverne, der skal forklares, og som har betydning for genberegningen af omkostningsækvivalenterne. De øgede omkostninger, der har været pga. selskabsudskillelsen, har derfor ikke en væsentlig betydning.

DANVA og FVD foreslår en igangsættelse af en proces for 2. revision af omkostningsækvivalenterne.

Forsyningssekretariatet er enig i, at der skal igangsættes en proces for næste revision af omkostningsækvivalenterne, for at få en bedre datakvalitet. Forsyningssekretariatet vil i forbindelse med den næste revision af benchmarkingmodellen,

igangsætte en proces, således at de overordnede forhold, der skal indberettes, er kendt på forhånd.

DANVA og FVD angiver, at miljø- og servicemål skal være mere tilgængelige for selskaberne.

Forsyningssekretariatet har godkendt de miljø- og servicemål, hvor forsyningerne har kunnet leve op til dokumentationskravene, som angivet i lovbemærkningerne til vandsektorloven. Forsyningssekretariatet bemærker, at de godkendte miljø- og servicemål fremgår af afgørelserne, der ligger på Forsyningssekretariatets hjemmeside.

DANVA og FVD angiver, at for at få dækket kvalitet, miljø og service er det centralt at tre forhold er på plads:

- 1. Omkostninger, der indgår i benchmarkingen skal dække en mindre og mere homogen mængde af aktiviteter på tværs af selskaberne.*
- 2. Datakvaliteten skal være højere, så de mindre poster ikke forsvinder i statistisk støj.*
- 3. Der skal indsamles data, der kan beskrive resterende miljø, kvalitet og service i "basisomkostningerne".*

Det har været sigtet at gøre costdriverne mere homogene, ved at beskrive hvilke omkostninger, der skal henføres til de enkelte costdrivere. Derudover er der ikke noget, der forhindrer at definere mindre omkostningstunge costdrivere. Det er dog en forudsætning, at de kan afgrænses af selskaberne på en meningsfyldt måde. Derudover har det været Forsyningssekretariatets hensigt, at selskaberne ikke skal belastes med at indberette data, der er umulig at fremskaffe for nogle selskaber. Forsyningssekretariatet har blandt andet på grund af dette vurderet, at der ikke skulle defineres flere costdrivere.

DANVA og FVD mener, at Forsyningssekretariatet afløser en forhastet løsning med en anden forhastet løsning.

Det er Forsyningssekretariatets opfattelse, at den tidligere benchmarkingmodel var grundigt udarbejdet – og at den er baseret på input fra selskaberne. Der er derefter lavet en grundig evaluering af forbedringsmulighederne, og evalueringen viste, at der var enkelte mindre forbedringspotentialer i benchmarkingmodellen. Det er disse forbedringer, der er afspejlet i papiret.

DANVA og FVD angiver, at der er mange usikkerheder i forklaringen flere steder i papiret, herunder sammenhængen mellem definitioner der bruges andre steder.

Forsyningssekretariatet har foretaget markante ændringer i papiret, og har i samme omgang forsøgt at afklare de usikkerheder samt mangel på sammenhæng mellem definitionerne, der opleves af DANVA og FVD. Forsyningssekretariatet har derudover blandt andet udført et pilotprojekt for blandt andet at afhjælpe eventuelle uklarheder.

DANVA og FVD mener, at der bør være en costdriver for administration.

Forsyningssekretariatet er som udgangspunkt ikke afvisende overfor at have en costdriver for administration. Forsyningssekretariatet har vurderet spørgsmålet nærmere, men har indtil videre måtte konstatere, at der på nuværende tidspunkt ikke kan peges på underliggende forhold, der driver omkostningerne til administration. Det skal dog bemærkes, at der er en costdriver for administrationsomkostninger i forbindelse med kundehåndtering.

Selskabernes øvrige administrationsomkostninger afhænger af selskabets sammensætning, f.eks. hvor mange kilometer ledning, der er, hvor mange boringer selskabet har eller antallet af pumpestationer. Dvs. en del af størrelsen af selskabernes administrationsomkostninger afhænger af selskabernes anlæg. Som løsning bliver selskaberne bedt om at henføre deres administrative omkostninger til de costdrivere de afstedkommer fra. Hvis selskabet ikke kan henføre en omkostning til nogen costdriver, skal den fordeles efter samme fordelingsnøgle, som de omkostninger selskaberne kan fordele ud på costdriverne.

Dertil kommer, at det vurderes, at selskaberne vil stå overfor ikke ubetydelige praktiske problemer med at afgrænse omkostningerne entydigt i forhold til de øvrige costdrivere. Forsyningssekretariatet har på den baggrund vurderet, at det vil være mest hensigtsmæssigt at lade selskaberne fordele alle indirekte omkostninger forholdsmæssigt ud på alle costdrivere, hvilket til en vis grad svarer til at lade de øvrige costdrivere være et underliggende forhold for administrationsomkostningerne.

DANVA og FVD angiver, at der mangler en tydelig angivelse af, at det er FADO, der skal fordeles.

Forsyningssekretariatet har i vejledningen til indberetning af omkostningsækvivalenter angivet en udførlig beskrivelse af hvilke driftsomkostninger der skal fordeles (driftsomkostningerne for 2010), og betydningen af direkte henførte omkostninger, funktionshenførte omkostninger og øvrige omkostninger.

Et selskab angiver, at der er city-lignende forhold i forsyningsområdet, men at området ikke kan klassificeres som city. Selskabet foreslår, at kravet om antallet af indbyggere for cityzone og indre city-zone ændres i forbindelse med benchmarkingen.

Forsyningssekretariatet vil fremadrettet undersøge, hvorvidt kravet om antallet af indbyggere for cityzone og indre city-zone i forbindelse med benchmarkingen, kan ændres. Dette kræver dog en nærmere analyse, og principper kan derfor ikke blive fastlagt inden indberetningen til genberegning af omkostningsækvivalenterne eller indberetningen til prisloft og benchmarking for 2013. Hertil kommer, at genberegningen af omkostningsækvivalenterne også har betydning for, at forskellen på ækvivalenterne for ledninger i byzone og cityzone muligvis formindskes.

Et selskab angiver, at det er mindre effektivt og dyrere, når forsyningsområderne for et selskab, der både har spildevandsforsyning og vandforsyning, ikke er sammenfaldende.

Forsyningssekretariatet anerkender, at det for et selskab, der både har spildevandsforsyningsaktivitet og vandforsyningsaktivitet, kan det være en ulempe, at forsyningsområderne for de to aktiviteter ikke er sammenfaldende. For den del af forsyningsområderne, der er sammenfaldende, må der dog være nogle fordele. Dette bliver der til dels taget højde for i omkostningsækvivalenterne, idet omkostningsækvivalenterne beskriver den gennemsnitlige, tendens der er. Omkostningsækvivalenterne er en gennemsnitsbetragtning af omkostningerne forbundet med de enkelte costdrivere. Omkostningsækvivalenterne kan derfor ikke beskrive hvert enkelt selskabs omkostninger præcist.

Et selskab angiver, at ressourceforbruget, ved aflevering af data til beregning af omkostningsækvivalenter, denne gang bliver registreret og tillægges prisloftet.

Forsyningssekretariatet har ikke hjemmel til at tildele selskaberne tillæg udover hvad der fremgår af prisloftbekendtgørelsens regler. Omkostninger derudover skal dækkes af selskabets almindelige driftsomkostninger.

Et selskab foreslår en prøveperiode/tilretningsperiode, inden nye costdrivere indføres og eventuelle effektiviseringskrav gøres gældende. Flere selskaber angiver, at modellen bør udskydes og for eksempel i mellem tiden bruge tiden til, i samarbejde med branchen, at udarbejde en model med tilhørende costdrivere, der set fra alle sider er acceptabel.

Forsyningssekretariatet kan ikke udsætte de individuelle effektiviseringskrav. Der er angivet i prisloftbekendtgørelsen, at driftsomkostningerne i prisloftet skal korrigeres med et individuelt effektiviseringskrav i prisloft for 2012 og frem. Derudover videreføres der en stor del af de gamle costdrivere, og disse er derfor kendte. Forsyningssekretariatet har kørt en test med nogle forsyninger, for at undersøge hvorvidt det er muligt for forsyningerne at indberette de forskellige forhold. Derudover forventer Forsyningssekretariatet at revidere benchmarkingmodellen i sin helhed inden for de kommende år, hvor Forsyningssekretariatet vil forsøge at udbygge, forbedre og raffinere benchmarkingmodellen.

Et selskab angiver, at de nuværende beregninger bør testes i f.eks. en SFA-model. Effektiviseringspotentialerne skal være nogenlunde ens, ellers bør modellen genberegnes indtil ensartethed opnås.

Forsyningssekretariatet har i bilag 7 til ”Resultatorienteret benchmarking af vand- og spildevandsforsyningerne” angivet, hvorfor blandt andet SFA-modellen ikke kan anvendes til benchmarking af vandselskaberne. SFA-modellen kan ikke skelne mellem den variation i data, der skyldes uforudsete hændelser og den variation, der skyldes ineffektivitet. SFA-modellen er derfor ikke egnet til at beskrive forsyninger med store forskelle i størrelse og andre karakteristika. Derimod kan Forsy-

ningssekretariatets benchmarkingmodel, som består af et netvolumenmål og en DEA-analyse, håndtere, at der er stor forskel på størrelsen af forsyningerne.

Et selskab angiver, at indberetningsdatoen bør rykkes til efter 1. maj 2012, for at kunne anvende regnskabstallene for 2011.

Forsyningssekretariatet bemærker, at da selskaberne skal indberette til prisloft og benchmarking for 2013 senest den 15. april 2012, er det ikke muligt at vente med at indsamle data til 1. maj 2012. Derudover skal der også være tid til at behandle data og finde sammenhængen mellem omkostningerne og costdriverne. Dette skal være klar til høring primo juni 2012. Hvis indberetningsfristen blev udskudt, ville der kun være en måned til at beregne hele benchmarkingmodellen, hvilket ikke ville være tilstrækkeligt.

Et selskab henstiller til, at Forsyningssekretariatet anvender de mangeårige definitioner, der anvendes i eksisterende lovgivning og normer.

Det står ikke helt klart for Forsyningssekretariatet, hvad der henvises til. Men costdriverne og de underliggende forhold er udvalgt på baggrund af møder og workshops afholdt med branchen. De definitioner og normer, der er alment kendte og brugte, må derfor forventes at ligge til grund for branchens bemærkninger, ligesom de implicit vil ligge til grund for de tal, som selskaberne skal indberette.

Et selskab angiver, at de enkelte outliers bør vurderes, og at der bør være mulighed for en individuel hensyntagen udover modellens resultater.

Forsyningssekretariatet foretager allerede en vurdering af outliers ved beregningen af omkostningsækvivalenterne. Derudover forventer Forsyningssekretariatet at inddrage størrelsen af selskabet på costdriverniveau, når der skal foretages en individuel vurdering af om selskaberne har et særligt forhold, der bør tages hensyn til.

Et selskab angiver, at det bør være muligt at tage hensyn til miljø- og servicemål, der er foretaget tidligere og som lægger niveauet for selskabets driftsomkostninger.

Forsyningssekretariatet vil løbende forsøge at inddrage miljø- og servicemål i benchmarkingen, således at der tages højde for selskabernes forskellige miljø- og servicemål.

Et selskab angiver, at der bør medregnes et årligt gennemsnit for periodevis tildelte omkostninger for eksempel til bortskaffelse af slam.

Forsyningssekretariatet har i forbindelse med costdriveren for slambehandling angivet problemstillingen med oprensning af slambede. Nærmere detaljer fremgår af vejledning til indberetning af omkostningsækvivalenter.

Et selskab angiver, at det for renseanlæg er aktuelt at anvende cityzonen, idet dette stiller skærpede krav til renseanlægget.

Det er Forsyningssekretariatets vurdering, at det er nok med en angivelse om renseanlægget ligger i landzone eller byzone. Der burde være de samme skærpede krav til eksempelvis lugtgener så snart renseanlægget er beliggende i byzone.

Et selskab opfordrer til at tage udgangspunkt i eksisterende pålidelige data og data, der kan ajourføres præcis og med beskedent ressourceforbrug. Det er alligevel ikke muligt at opfylde alle krav om hensyn til særlige randbetingelser. Så "keep it simple".

Forsyningssekretariatet er enig i, at der så vidt muligt bør anvendes eksisterende data, ligesom det vil være mest hensigtsmæssigt at indhente data på en måde, der kræver det mindste ressourceforbrug. Forsyningssekretariatet har derfor holdt antallet af costdrivere så lavt som muligt, ligesom Forsyningssekretariatet har søgt at holde detaljeringen af de underliggende forhold på et niveau, som flest mulig af selskaberne kan indberette. Derudover mener Forsyningssekretariatet ikke, at det er en ulempe for selskaberne at lave en finere opdeling af deres omkostninger, da dette vil lette deres arbejde med at realisere effektiviseringskravene.

Et selskab angiver, at det er deres opfattelse, at en ændring af benchmarkingmodellen ikke vil bidrage til opfyldelse af vandsektorlovens § 1.

Forsyningssekretariatet forstår selskabets bemærkning på den måde, at selskabet mener, at Forsyningssekretariatet lægger en stor administrativ byrde på selskaberne, således at selskaberne bliver nødt til at nedprioritere deres kerneopgaver.

Formålet med Forsyningssekretariatets benchmarking, er at sikre en effektiv drift. Dermed finder Forsyningssekretariatet, at en ændring i benchmarkingmodellen for at forbedre benchmarkingmodellen, er i overensstemmelse med § 1.

Et selskab angiver, at det bør overvejes om ikke det nuværende system skal have tid til at virke i en periode, så selskaberne kan tilpasse deres regnskaber for at sikre den korrekte sammenligning.

Forsyningssekretariatet er som udgangspunkt enig i, at benchmarkingmodellen ikke skal ændres hvert år. Det har heller ikke været intentionen. Men Forsyningssekretariatet har som nævnt vurderet, at der er behov for at udbygge den nuværende model og anvende et bedre datagrundlag. Derfor er det hensigten, at den model, der fremkommer nu, skal virke i en årrække, inden modellen skal revideres igen.

Et selskab er af den opfattelse, at det ikke er nok med en justering af modellen, som i sin oprindelige form er både unødigt kompliceret og ofte resulterer i, at forsyningerne ikke kan få svar på, hvordan de fastlagte besparingspotentialer er beregnet af Forsyningssekretariatet. Der bygges videre på et i forvejen unødigt kompliceret grundlag, og er derfor kun med til at gøre en både kompliceret og

unødvendig administrativ tung arbejdsproces mere kompliceret og derfor vil medføre en både større og mere ressourcekrævende arbejdsopgave for alle forsyninger.

Det er i benchmarkmodellen nødvendigt at finde en hensigtsmæssig balance mellem en meget præcis og dermed detaljeret og datakrævende model og på den anden side en enkel ikke så datakrævende administrativ let model. I den forbindelse skal det bemærkes, at ingen modeller vil kunne beskrive alle rammebetingelser fuldstændigt perfekt. Det er Forsyningssekretariatets vurdering, at netvolumenmålet er så forholdsvis enkelt, at alle selskaber bør kunne forstå sammenhængene. Det er dog også klart, at anvendelsen af DEA-analysen gør, at det kan være svært at få et helt præcist svar på, hvordan effektiviseringspotentialer er fremkommet, da DEA-analysen er teknisk svær.

Et selskab oplyser, at selskabet har forespurgt til baggrundsmaterialet og forudsætningerne for benchmarkingresultatet og fik svar fra medarbejderen i Forsyningssekretariatet, at datagrundlaget var for kompliceret til at fremlægge. Dermed finder selskabet, at modellen har mistet et grundlæggende krav til at være gennemskuelig og logisk.

Forsyningssekretariatet stiller sig umiddelbart uforstående overfor ovenstående udsagn. Alt datamateriale er offentliggjort på Forsyningssekretariatets hjemmeside. Derudover er DEA-analysen en kompliceret analyse, men Forsyningssekretariatet har både offentliggjort et bilag, hvor DEA-analysen beskrives samt et bilag, hvor selskaberne selv kan "måle" deres effektiviseringspotentialer, således at selskaberne ikke behøver at sætte sig ind i den noget komplicerede DEA-analyse.

Et selskab angiver, at man bør overveje helt at opgive den valgte model og indføre en ny model, f.eks. som det er gældende for varmforsyningslovgivningen, og derudover giver bestyrelserne mulighed for at bruge benchmarking som overordnet styringsværktøj.

Forsyningssekretariatet bemærker, at varmforsyningslovgivningen og vandsektorloven ikke kan sammenlignes på den nævnte måde. Bestyrelserne kan allerede nu bruge Forsyningssekretariatets resultatorienterede benchmarking som et styringsværktøj. Det er dog ikke muligt kun at anvende benchmarkingen som overordnet styringsværktøj, idet der ifølge lovgivningen skal fastsættes individuelle effektiviseringskrav for selskaberne fra prisloftet for 2012 og frem.

Et selskab finder, at det nu udmeldte resultat ikke formår at sammenligne de rigtige virksomheder med hinanden, hvilket kan skyldes, at forsyningerne ikke er sammenlignelige eller, at det opstillede system sammenligner på en forkert måde.

Et selskab anbefaler desuden, at sammenligning mellem selskaberne i højere grad sker i grupper med ens karakteristika af f.eks. byområder eller lignende, og at der ikke indføres yderligere costdrivere, idet dette blot vil være at lappe på noget der ikke virker og forøger administration. Øger man antallet nu vil modellen aldrig blive færdig og dermed mister man sammenligningsmuligheden fra gang til gang.

Der har før været forslag om at sammenligne i grupper. Dette vil dog give anledning til en betydelig diskussion om, hvordan der skal sammensættes sammenlignelige grupper. I praksis vil der være tale om grader af forskelle og ligheder, som der bedst tages hensyn til ved forskellige parametre, der afspejler gradforskelle.

Et selskab angiver, at det er selskabets opfattelse, at man med den valgte model og overordnede styring helt har frataget bestyrelserne ansvar for såvel forsyningernes drift som økonomi. En proces, som ikke er holdbar på sigt og slet ikke i takt med, at der nu kommer forbrugerrepræsentanter ind i alle bestyrelser.

Forsyningssekretariatet foretager en resultatorienteret benchmarking, som har til formål at give selskaberne incitament til at reducere ineffektivitet i driften. Hvordan selskaberne skal gøre dette, skal de som udgangspunkt finde ud af i den procesorienterede benchmarking. Forsyningssekretariatet har dog til hensigt at lave et redskab, der kan give de enkelte forsyninger en bedre mulighed for at identificere på hvilke af costdriverne, at selskabet kan effektivisere driften.

Herudover er det bestyrelsernes opgave at sikre at ejernes interesser varetages af selskaberne. Derfor er det blandt andet bestyrelsernes opgave at sikre af selskaberne drives og styres optimalt.

Drikkevand

Costdriveren boring

Der angives, at løftehøjden bør være fra driftsvandspejl til indpumpningskoten på vandværket. Det angives desuden, at løftehøjden bør måles fra driftsvandspejl til enten det geografiske højeste punkt eller udløb i vandværk, afhængig af hvilken der er størst. Derudover angives det, at driftsvandspejlet ikke er konstant, og at det derfor bør være "laveste vandspejlskote ved drift". Det angives yderligere, at "toppen af boring" bør være "terrænkote".

Forsyningssekretariatet har ændret angivelsen af løftehøjden for boringerne, således at løftehøjden måles fra laveste vandspejl ved drift til terrænkote. Det er vigtigt, at selskaberne skal indberette selve løftehøjden og ikke boringerens dybde-meter. Såfremt selskaberne har spørgsmål til, hvordan løftehøjden måles, kan selskaberne kontakte Forsyningssekretariatet.

Det angives, at boringerens kapacitet bør indgå, da dette har betydning i forbindelse med forsyningssikkerhed.

DANVA angiver, at det bør undersøges om elforbruget bør indgå samt at råvandspumpestationer bør indgå under boringer.

Forsyningssekretariatet har indført, at den samlede maksimale kapacitet af pumperne i boringerne skal angives.

Forsyningssekretariatet er enig i, at driftsomkostninger i forbindelse med råvandspumpestationer bør indgå under costdriveren boring. Dette er præciseret i vejledning til indberetning af omkostningsækvivalenter.

Forsyningssekretariatet er dog ikke enig i, at energiforbruget bør indgå, da der kan effektiviseres på energiforbruget.

Det angives yderligere, at typen af filter bør indgå, da dette har stor indflydelse på boringerens energiforbrug. Det angives, at pejleboringer ikke er en investering.

Da det kun er få selskaber, der har angivet at typen af filter bør indgå, har Forsyningssekretariatet vurderet, at dette forhold ikke er væsentligt/vigtigt at medtage.

Forsyningssekretariatet anerkender, at der er driftsomkostninger forbundet med pejleboringer, og disse driftsomkostninger skal indberettes under boringer. Dette er uddybet i vejledning til indberetning af omkostningsækvivalenter.

Costdriveren råvandsledning

Der angives af nogle selskaber, at det er fornuftigt at adskille råvandsledninger og drikkevandsledninger, mens andre anfører at råvandsledninger bør høre under rentvandsledninger.

DANVA og FVD angiver, at selskaberne havde problemer med at isolere omkostningerne sidst og at råvandsledninger ofte er karakteriseret ved at have periodiske omkostninger. DANVA og FVD angiver, at der derfor ikke bør være en costdriver for råvandsledning.

Forsyningssekretariatet har valgt at medtage en costdriver for råvandsledning, for at kunne undersøge mulighederne for at beregne en omkostningsækvivalent for råvandsledninger.

Der angives også, at der mangler en definition på, hvor råvandsledninger går fra og til.

Definitionen af, hvor en råvandsledning går fra og til, er fra boringens sokkel til vandværkets sokkel. Dette er udspecificeret i vejledning til indberetning af omkostningsækvivalenter.

Costdriveren vandværk

DANVA og FVD angiver, at de fleste selskaber ikke registrerer omkostninger pr. vandværk. Driftsomkostningerne til avanceret vandbehandling kan ofte isoleres.

Baggrunden for, at selskaberne skal angive driftsomkostningerne for hvert vandværk, er at få en bedre nuancering af de driftsomkostninger, der er forbundet med at drive et vandværk. Ved fordelingen af omkostningerne skal selskaberne angive, hvilke omkostninger der er direkte henførte, funktionshenførte samt øvrige omkostninger. På den måde kan Forsyningssekretariatet se, hvor stor en andel af omkostningerne, der er skønnet og derved kan Forsyningssekretariatet vurdere, om det er meningsfyldt at basere en omkostningsækvivalent på de indberettede data.

DANVA og FVD angiver, at der er en uklar definition af den maksimale kapacitet på vandværket. Det fremgår ikke i hvor lang tid kapaciteten skal kunne opretholdes. DANVA og FVD angiver desuden, at størrelsen af vandværket er overkapacitet og ikke forsyningssikkerhed.

Det angives i andre høringssvar, at der udover vandværkets kapacitet bør indgå boringernes kapacitet samt en angivelse af, hvorvidt et vandværk kan undværes.

Forsyningssekretariatet har specificeret, hvordan den maksimale kapacitet på vandværket skal måles. Dette skal måles som kapaciteten af pumpen på vandværket. Dette er uddybet i vejledning til indberetning af omkostningsækvivalenter.

Forsyningssekretariatet bemærker derudover, at der er tilføjet et ekstra underliggende forhold under costdriveren for boring: den samlede maksimale kapacitet af selskabets boringer.

Forsyningssekretariatet vurderer derudover, at ved at indberette data om vandværker på vandværksniveau, tages der hensyn til, om et selskab har flere små eller et stort vandværk, til at foretage forsyningen af et område. Derved kan modellen indirekte håndtere, hvorvidt det er muligt for et selskab at undvære et vandværk permanent.

Det angives, at det er positivt med en opdeling på vandbehandlingstyper. Det angives også, at den almindelige vandbehandlingstype bør opdeles i to: en med 1-trins filtrering og en med 2-trins filtrering. Det angives dog også, at der er et selskab, der har et vandværk, der ikke passer ind i nogle af de tre vandbehandlingstyper.

Forsyningssekretariatet kan konstatere, at der ikke er entydige opfattelser i branchen af opdelingen på vandbehandlingstyper. Det er dog Forsyningssekretariatets vurdering, at det er værd at undersøge, om det er muligt at finde en forskel på driftsomkostningerne for et vandværk baseret på vandbehandlingstypen. Forsyningssekretariatet har derfor valgt at bibeholde opdelingen på tre vandbehandlingstyper. Såfremt et selskab mener, at et vandværks vandbehandlingstype ikke passer ind i en af de tre kategorier, kan selskabet kontakte Forsyningssekretariatet for at finde ud af, hvor selskabets vandværk passer bedst.

Det angives, at det ikke er muligt at adskille omkostningerne til trykforøgere placeret på vandværket fra resten af omkostningerne for vandværket.

Forsyningssekretariatet har ændret definitionen af en trykforøger, således at pumper, der pumper vand fra rentvandsbeholder eller vandværket til ledningsnettet, ikke er en trykforøger. Dog er pumper, der er placeret på vandværkets matrikel og øger trykket fra ledningsnettet til områder, der ligger højere, en trykforøger.

Det angives, at der mangler hensyntagen til rentvandsbeholdere og vandtårne på ledningsnettet.

Forsyningssekretariatet bemærker, at rentvandsbeholdere og vandtårne er en del af vandværket, og skal indberettes under vandværket, selvom f.eks. vandtårnet ikke ligger på samme matrikel som vandværket.

Costdriveren ledning

DANVA og FVD angiver, at stikledninger ikke bør medregnes i costdriveren for ledning. Derudover opfordrer de til, at betydningen af dimensionen af ledningerne undersøges. DANVA og FVD foreslår, at Forsyningssekretariatet med fordel kan overveje en selvstændig costdriver for brud eller om brud bør indgå som et underliggende forhold under costdriveren ledning.

Forsyningssekretariatet har udtaget længden af stikledninger i opgørelsen af ledninger. Selskaberne skal således kun indberette deres forsyningsledninger som ledninger. Derudover har Forsyningssekretariatet valgt at underopdele ledningerne i hver zone efter dimensionen af ledningerne. Dvs. efter om ledningerne er større end eller mindre end eller lig med 110 mm. På den måde kan der i bereg-

ningen af omkostningsækvivalenterne tages højde for dimensionen af ledningerne.

Forsyningssekretariatet har i denne omgang ikke valgt at medtage en selvstændig costdriver for brud eller inddrage brud som et underliggende forhold. Dette bliver der taget højde for i det alderskorrigeret netvolumenmål.

Der angives, at definitionen af ledninger bør være fra sokkel på vandværk til stikledning eller sokkel på beholderanlæg ved fjernliggende højdebeholder eller vandtårn. Det angives yderligere, at der mangler hensyntagen til rentvandsbeholdere og vandtårne på ledningsnettet.

Definitionen af, hvor en rentvandsledning går fra og til, er fra vandværkets sokkel til stik eller sokkel på fjernliggende beholderanlæg eller vandtårn. Dette er udspecificeret i vejledning til indberetning af omkostningsækvivalenter.

Forsyningssekretariatet bemærker, at rentvandsbeholdere og vandtårne er en del af vandværket og skal indberettes under vandværket, selvom f.eks. vandtårnet ikke ligger på samme matrikel som vandværket.

Der angives, at det er utroligt vigtigt, for et retvisende billede af omkostningerne til drift af ledninger, at zoneinddelingen bevares. Yderligere angives, at nogle forsyninger har city-lignende forhold i forsyningsområdet, men at området ikke kan klassificeres som cityzone. Der foreslås derfor, at kravet om antallet af indbyggere for cityzone og indre city-zone ændres i forbindelse med benchmarkingen.

Forsyningssekretariatet fastholder, at der skal indberettes data for de fire zoner, således at sammenhængen mellem driftsomkostningerne for ledninger kan undersøges, når der anvendes regnskabsdata for 2010. Det vides ikke på nuværende tidspunkt, om det er muligt at bevare opdelingen på de fire zoner, eller om nogle af zonerne bliver sammenlagt. Eventuelt på grund af statistisk insignifikans.

Forsyningssekretariatet vil fremadrettet undersøge, om det vil være hensigtsmæssigt at ændre kravet om antallet af indbyggere for cityzone og indre city-zone i forbindelse med benchmarkingen. Det forudsætter dog nærmere analyser og høringer, og det kan derfor af tidsmæssige årsager ikke nå at blive afklaret inden indberetningen til genberegning af omkostningsækvivalenterne eller indberetningen til prisloft og benchmarking for 2013.

Costdriveren trykforøger

Der angives, at definitionen af trykforøgere er uklar. Der foreslås, at pumper, der pumper vand fra rentvandsbeholder til ledningsnettet, ikke er en trykforøger og at pumper, der øger trykket fra ledningsnettet til højereliggende zoner, er trykforøgere. DANVA og FVD angiver, at rentvandspumper på vandværket ikke skal flyttes over til trykforøgere. Derudover bør vandtårne være en del af vandværket.

Forsyningssekretariatet har ændret definitionen af en trykforøger, således at pumper, der pumper vand fra rentvandsbeholder eller vandværket til ledningsnettet, ikke er en trykforøger. Dog er pumper, der er placeret på vandværkets matrikel og øger trykket fra ledningsnettet til områder, der ligger højere, en trykforøger. Derudover er vandtårne en del af vandværket.

Costdriveren stik

DANVA og FVD angiver, at selskaberne generelt ikke har længden af stik registreret, men ofte antallet af stik. Selskaber bør derfor ikke blive bedt om at opgøre længden af deres stik. Derudover er 5-metergrænsen uargumenteret og grænsen bør i stedet være 25 meter. DANVA og FVD foreslår at løse dette problem specifikt for de selskaber, der vedligeholder jordledning og stikledning for kunderne.

Mange selskaber angiver problemer i forbindelse med 5-metersreglen. Det angives dog også uafhængigt af hinanden, at det giver mere mening med den samlede længde af stikledning samt at driftsomkostninger til stik afhænger af antal og alder, men ikke af længde.

Det har ikke været Forsyningssekretariatets hensigt, at forvirre selskaberne unødigt. Hensigten med 5-metersreglen var at gøre det nemmere for selskaberne, at indberette længden af deres ledninger, da selskaberne i pris- og levetidskataloget har indberettet længden af deres ledninger efter denne regel.

Efter dialog med blandt andet DANVA og på baggrund af høringssvarene, har Forsyningssekretariatet valgt at se helt bort fra længden af selskabernes stikledninger. Dette betyder, at selskaberne skal indberette antallet af stik under costdriveren for stik og længden af selskabets forsyningsledninger under costdriveren for rentvandsledning. Selskaberne skal således ikke indberette længden af deres stikledninger.

Et selskab angiver, at hensyntagen til zoner er nødvendigt for at få et retvisende billede af omkostningerne ved at drive stikket.

Forsyningssekretariatet fastholder, at der skal indberettes data for de fire zoner, således at sammenhængen mellem driftsomkostningerne for stik kan undersøges, når der anvendes regnskabsdata for 2010. Det vides ikke på nuværende tidspunkt, om det er muligt at bevare opdelingen på de fire zoner, eller om nogle af zonerne bliver sammenlagt eventuelt på grund af statistisk insignifikans.

Costdriveren kundefølgelse

DANVA og FVD angiver, at det er uklart, hvad der skal indberettes. Det er heller ikke muligt at sætte en grænse for, hvornår en kunde er en storkunde. DANVA og FVD foreslår at anvende opdeling på kundetype, f.eks. lejlighedskomplekser og "bulk"-kunder.

Det angives, at antal af målere er en god indikator, men at der dog er behov for at nuancere costdriveren. Der er mange forskellige typer af kunder bag en måler.

Flere selskaber angiver, at der ikke er markant forskel på omkostninger afhængig af typen af storkunde.

Det angives, at der ikke er forskel på den administrative byrde ved håndtering af store kunder i forhold til normale husstande. Der er dog en forskel i målerafgift, idet den er større for store målere.

Det angives af et selskab, at grænsen for en storkunde kan være QN 2,5. Der er dog hyppigere kontrol med store målere. Selskabet foreslår, at opdele forbrugerne/kunderne i kategorier.

Det angives også, at forskellen på en almindelig kunde og en storkunde er, at der er månedsafregning for storkunder og årsafregning for almindelige kunder. Grænsen for en storkunde er 10.000 m³ i selskabet.

Det anbefales, at der ikke opsplittes efter kundestørrelse.

Som det fremgår af ovenstående er der meget forskellige meninger om, hvorvidt kunder skal opdeles på forskellige typer af kunder, efter størrelse eller slet ikke skal opdeles.

Det primære forhold, der skal beskrive costdriveren for kundeførelse, er hvor mange omkostninger, der er forbundet med kundeførelse. Dette afspejles i antal målere. Store kunder har ofte flere målere, for f.eks. at kunne se, hvor en virksomhed bruger meget vand. Der bliver således allerede taget en del hensyn til store kunder.

Forsyningssekretariatet har derfor valgt, at der kun skal indberettes antal af målere.

Et selskab angiver, at der mangler forhold såsom antal lukkeperioder, varslede eller pludselige lukninger, ændringer i vandkvalitet, grundvandsbeskyttelse og orienteringsgrad.

Forsyningssekretariatet har ikke inddraget ovenstående forhold, idet disse forhold afhænger af selskabernes drift og ikke er forskelle i selskabernes rammebetingelser. Forsyningssekretariatet vil dog i fremadrettet overveje at inddrage forhold som forklarer selskabernes forskelle i rammebetingelser.

Costdriveren kontrolprøver

DANVA og FVD foreslår at tilføje to yderligere prøver: BactiQuant-analyser og andre analyser. Derudover angiver DANVA og FVD, at det bør anføres, hvor mange af de planlagte prøver der faktisk blev udført. Der stilles desuden spørgsmålstegn ved, hvordan de ikke-planlagte prøver skal håndteres.

Det angives desuden, at det skal fremgå om det både gælder interne og eksterne prøver, samt at egne kontrolprøver skal sidestilles med prøver foretaget af et eksternt firma.

Forsyningssekretariatet har valgt ikke at anvende en costdriver for kontrolprøver. Dette skyldes, at modellen skal tage hensyn til selskabernes rammebetingelser, men at selve valget af produktionsmetoder herunder eksempelvis balancen mellem større rensning af vandet og løbende kontrol skal fastlægges af selskaberne selv. Såfremt der blev anvendt en costdriver for kontrolprøver ville flere kontrolprøver give et større netvolumenbidrag, mens en større rensning ikke ville give et større bidrag. Hvordan man nærmere tilrettelægger produktionsprocesser m.v. er individuelt for hvert selskab, men kan til dels belyses i procesbenchmarkingen. Det er derfor Forsyningssekretariatets vurdering, at det ikke er nødvendigt at selskaberne skal fordele deres omkostninger til kontrolprøver separat.

Selskaberne skal dog i forbindelse med indberetningen til prisloft og benchmarking for 2013 indberette informationer vedrørende kontrolprøver. Dette gælder planlagte og udførte kontrolprøver fordelt på forskellige typer af kontrolprøver. Og det gælder både interne og eksterne foretagne kontrolprøver.

Forsyningsikkerhed

DANVA og FVD er ikke enige i, at der er taget nok hensyn til forsyningsikkerhed.

Det er som beskrevet i notatet Forsyningssekretariatets vurdering, at der i vidt omfang tages højde for forsyningsikkerhed i modellen. Forsyningssekretariatet anerkender dog, at ikke alle elementer vil kunne fanges af en model.

Det angives, at antal boringer ikke beskriver forsyningsikkerhed, men nedsætter den gennemsnitlige omkostning pr. boring. Det angives desuden, at der mangler kapaciteten af boringerne og hvorvidt et vandværk kan undværes permanent, for at kunne tage hensyn til forsyningsikkerhed.

Forsyningssekretariatet vil forsøge at inddrage kapaciteten af vandværkerne og kapaciteten af boringerne for at beskrive forsyningsikkerhed.

Forsyningssekretariatet bemærker, at der er tilføjet et ekstra underliggende forhold under costdriveren for boring: den samlede maksimale kapacitet af selskabets boringer.

Forsyningssekretariatet vurderer derudover, at ved at indberette data om vandværker på vandværksniveau, tages der hensyn til, om et selskab har flere små eller et stort vandværk, til at foretage forsyningen af et område. Derved kan modellen indirekte håndtere, hvorvidt det er muligt for et selskab at undvære et vandværk permanent.

Det angives, at sæsonudsving bør håndteres før forsyningsikkerhed samt at overkapacitet ikke er et udtryk for forsyningsikkerhed.

Forsyningssekretariatet er enig i, at der kan være overkapacitet for at håndtere sæsonudsving. Overkapacitet kan dog også give en større forsyningsikkerhed.

Såfremt et vandværk eller en boring således går ud af drift, vil en overkapacitet i form af uudnyttet kapacitet på andre vandværker eller boringer kunne sikre forsyningen.

Et selskab spørger, hvor beredskabsafgiften for nødforbindelser skal placeres?

Beredskabsudgiften for nødforbindelser skal placeres under costdriveren for rentvandsledning eller costdriveren for råvandsledninger, alt efter hvilken type nødforbindelse, der er tale om.

Det angives, at der mangler angivelse af vandforsyningens overvågning i forbindelse med sikring af, at forbrugerne har tilstrækkelig tryk og flow.

Det angives, at der skal tages hensyn til vagtordning, styringen af vandværket og alarmniveau.

Forsyningssekretariatet er enig i, at der kan argumenteres for, at ovenstående punkter har betydning for forsyningssikkerhed. Samtidig er det dog også forhold, som er nødvendige for at drive en vandforsyning, og umiddelbart er disse aktiviteter almindelige driftsopgaver og ikke specielle rammebetingelser. Forsyningssekretariatet har derfor valgt ikke at inddrage ovenstående forhold på nuværende tidspunkt.

Øvrige omkostninger

Forsyningssekretariatet har spurgt til, hvilke driftsomkostninger der ikke kan placeres i nogle af de angivne costdrivere.

Det angives, at omkostninger til fremskaffelse af ledningsoplysninger – LER-oplysninger – ikke kan placeres.

Det er Forsyningssekretariatets vurdering, at omkostninger til fremskaffelse af ledningsoplysninger skal placeres under costdriveren rentvandsledning eller costdriveren råvandsledning.

Det angives, at omkostningerne til drift af pejleboringer ikke er en investering, men en driftsomkostning, som tidligere er konteret under boringer.

Forsyningssekretariatet anerkender, at der er driftsomkostninger forbundet med pejleboringer, og disse driftsomkostninger skal indberettes under boringer. Dette er uddybet i vejledning til indberetning af omkostningsækvivalenter.

Det angives, at omkostningerne til bestyrelseshonorarer, forsikringer, faglitteratur, kontingenter, revision, mødeudgifter og tilskud til grundvandssikring ikke kan placeres. Det angives desuden, at lønomkostninger ikke er fordelt på costdriver-niveau.

Forsyningssekretariatet har i vejledning til indberetning af omkostningsækvivalenter angivet, hvordan driftsomkostningerne skal fordeles. Det gælder både direkte henførte og funktionshenførte omkostninger samt øvrige omkostninger.

Det angives, at det ikke er muligt at placere omkostninger til motorkøretøjer, telefoni og it.

Det angives desuden, at selskabet ikke kan placere omkostninger til at gennemgå dette udkast samt andet materiale til brug for indberetning til Forsyningssekretariatet.

Alle driftsomkostninger til telefoni og it, anvendt i forbindelse med betjening af kunder, skal indberettes under costdriveren for kundefølgelse. Angående de øvrige elementer fremgår det af vejledning til indberetning af omkostningsækvivalenter, hvorledes omkostningerne skal fordeles på costdriverne.

Spildevand

Costdriveren ledning

Det angives, at det er utroligt vigtigt, for et retvisende billede af omkostningerne til drift af ledninger, at zoneinddelingen bevares. Der angives også, at cityzone på nogle områder er dyrere end byzone og at landzone på andre områder er dyrere end by zone. Yderligere angives, at nogle forsyninger har city-lignende forhold i forsyningsområdet, men at området ikke kan klassificeres som cityzone. Der foreslås derfor, at kravet om antallet af indbyggere for cityzone og indre city-zone ændres i forbindelse med benchmarkingen.

Forsyningssekretariatet fastholder, at der skal indberettes data opdelt på de fire zoner, således at det bliver muligt for Forsyningssekretariatet at undersøge sammenhængen mellem driftsomkostningerne for ledninger, når der anvendes regnskabsdata for 2010. Det vides ikke på nuværende tidspunkt, om det er muligt at fastholde opdelingen på de fire zoner, eller om nogle af zonerne ender med at blive sammenlagt - fx på grund af statistisk insignifikans. Forsyningssekretariatet vil eksempelvis i forbindelse med beregningen af omkostningsækvivalenterne analysere, om den gennemsnitlige driftsomkostning pr. kilometer ledning i landzone kan være dyrere end i byzone.

Forsyningssekretariatet vil undersøge, hvordan det kan være hensigtsmæssigt at lave en ændring i kravet om antallet af indbyggere for cityzone og indre city-zone. Dette vil dog forudsætte nærmere analyser og høringer, der ikke kan afsluttes i forbindelse med indeværende revidering af benchmarkingmodellen, og dermed vil det ikke kunne få betydning inden indberetningen til genberegning af omkostningsækvivalenterne eller indberetningen til prisloft og benchmarking for 2013.

Costdriveren pumpe

Det angives, at det er teknisk uoverskueligt og ikke muligt at fremskaffe alle oplysninger.

DANVA angiver, at det er ambitiøst og ikke muligt at gennemføre.

Det angives, at data om "total meter vandsøjle", "samlede pumpede mængde som tilføres renselanlægget i m³" og "samlet tryk i bar" ikke er rimeligt at indhente fra selskaberne.

Det angives af nogle selskaber, at driftstider kendes, mens andre selskaber angiver at driftstider ikke er muligt at skaffe. Det angives også, at det trykforhold ikke kendes. Det foreslås, at der i stedet for driftstimer anvendes pumpernes samlede energiforbrug kombineret med hydraulisk løftehøjde. Yderligere foreslås det, at anvende geometrisk løftehøjde i stedet for total meter vandsøjle og det samlede tryk for pumperne.

Det angives, at man kan anvende nøgletal om strømforbrug ved pumper.

Forsyningssekretariatet anerkender, at det ikke er muligt for selskaberne at indberette mange af de foreslåede underliggende forhold. Forsyningssekretariatet har derfor fjernet disse forhold fra indberetningen. I stedet skal selskaberne indberette antallet af pumper i hver kategori samt den samlede kapacitet af pumperne i hver kategori.

Forsyningssekretariatet forventer, at der på den måde kan tages højde for at nogle selskaber har pumper, der ligger i den lave ende af kategorierne og nogle selskaber har pumper, der ligger i den høje ende af kategorierne.

DANVA angiver, at pumper på anlæggets matrikel ikke bør inkluderes her.

DANVA foreslår at medregne alle pumper på ledningssystemet til og med sidste pumpestation, der er forbundet med renseanlægget via gravitation. Hvis en pumpestation trykker spildevandet direkte ind på renseanlægget, medregnes udgifterne til renseanlæggets drift, og pumperne medregnes ikke direkte i netvolumenmålet.

Et selskab stiller sig uforstående overfor DANVA's betragtninger angående indløbspumpestationer.

Der ønskes en præcisering af, hvilke pumper der skal medtages.

Forsyningssekretariatet har på baggrund af høringssvarene ændret opgørelsen af pumper i forhold til høringssvarene, således at de pumper, der skal indberettes, er de pumper, som er en del af selskabets/forsyningsens gravitationssystem. Pumper, der er placeret på et renseanlægs matrikel og er en del af selskabets gravitationssystem, skal indberettes under costdriveren for pumper. Dette er nærmere beskrevet i vejledning til indberetning af omkostningsækvivalenter.

Det foreslås, at der tilknyttes personer med spildevandsteknisk viden i det videre arbejde med at forbedre modellen.

Forsyningssekretariatet har i såvel den første benchmarkingmodel og i det indværende arbejde lagt stor vægt på at inddrage enkelt-selskaber og brancheforeninger i arbejdet. Forsyningssekretariatet har således afholdt workshops, haft møder med flere selskaber og DANVA's benchmarkinggruppe, samt besøgt flere forsyninger for at indhente så megen relevant viden om driftsforholdene hos forsyningerne som muligt. Det har på disse møder været muligt at komme med kommentarer og forslag, ligesom der har været mulighed for at stille meget detaljeorienteret spørgsmål. Dertil kommer, at der også gennem høringerne har været muligt for selskaberne at fremkomme med kommentarer. Dermed har det været muligt for selskaberne at stille relevant viden om spildevandsteknik til rådighed for arbejdet.

DANVA angiver, at tørtopstillede pumper skal vurderes for sig.

Selskaberne har mulighed for at indberette, om der er særlige driftsforhold i forbindelse med indberetningen til prisloft og benchmarking for 2013. I den forbindelse vil Forsyningssekretariatet vurdere, hvorvidt tørtopstillede pumper kan være et særligt forhold, der kan give anledning til et lavere effektiviseringspotentiale, såfremt et selskab angiver dette.

Det angives, at husstandspumper bør indberettes som husstandspumper og ikke i ovenstående kategorier.

Forsyningssekretariatet har tilføjet en kategori, hvor selskaberne kan indberette antal husstandspumper. Dette er nærmere beskrevet i vejledning til indberetning af omkostningsækvivalenter.

Costdriveren bassin

DANVA angiver, at kategori b og c bør slås sammen.

Der spørges om kategori b er nødvendig?

Forsyningssekretariatet har foretaget en markant ændring i opgørelsen af bassiner. Bassiner er nu opdelt på to costdrivere: én for bassiner til regnvand og én for bassiner til håndtering af spildevand. Dette er uddybet i vejledning til indberetning af omkostningsækvivalenter.

Ved at opdele i regnvandsbassiner og spildevandsbassiner, mener Forsyningssekretariatet at kunne håndtere forskellen på opgørelsen af de to costdrivere bedre.

DANVA og et selskab angiver, at rørbassin bør tælle som lukket bassin og at der bør laves en definition af rørbassin samt at store ledninger bør være bassiner.

Som udgangspunkt er et rørbassin en stor ledning og skal indberettes under costdriveren ledning. Såfremt rørbassin har forhold, der gør, at rørbassinet teknisk mere ligner et bassin end en ledning, kan rørbassinet indberettes under costdriveren for bassiner. Disse tekniske forhold kan f.eks. være, at der er mekanisk styring i rørbassinet. Dette er nærmere beskrevet i vejledning til indberetning af omkostningsækvivalenter.

Derudover har Forsyningssekretariatet ændret opgørelsen af ledninger, således at ledninger både skal opdeles på zoner og efter hvor stor dimension ledningen har. På den måde kan der tages hensyn til store ledninger under costdriveren ledninger.

Det angives, at kategorierne ikke afdækker problemstillingen med bassiner med og uden vandspejl.

Forsyningssekretariatet har opdelt costdriveren for bassiner på to costdrivere: én for bassiner til regnvand og én for bassiner til håndtering af spildevand. Det er Forsyningssekretariatets vurdering, at forskellen på opgørelsen af de to costdrivere dermed kan håndteres bedre. Såfremt der ved denne opdeling stadig er en pro-

blemstilling omkring konstant vandspejl, kan selskabet kontakte Forsyningssekretariatet angående dette.

Et selskab spørger om arealet af åbne bassiner er hele matriklen eller kun den del, hvor der kan stå vand?

Arealet af åbne bassiner er arealet af alt det, som selskabet har aktivitet på i forbindelse med vedligeholdelsen af bassiner. Dette er uddybet i vejledning til indberetning af omkostningsækvivalenter.

Det angives, at driftsomkostningerne til bassiner ikke afhænger af land- og byzone.

Det angives, at åbne bassiner med vandspejl og status som § 3-område giver øgede udgifter. § 3-område har større betydning end land- og byzone.

Det angives, at driftsudgiften afhænger af aflejring og hvor hyppigt der tømmes eller renses.

Forsyningssekretariatet har fjernet zoneangivelsen for bassiner, da det af hørings svarene tyder på, at der er andre forhold, der har mere betydning.

Det foreslås, at der skal tilføjes et underliggende forhold "sandfang og olieudskillelse på afløb fra bassin", da dette er et krav ved nye regnvandsbassiner.

Forsyningssekretariatet vurderer, at da dette er et krav ved nye regnvandsbassiner, er der ikke behov for at tage hensyn til det. Det må antages at dette er en lille andel af driftsomkostningerne til denne costdriver.

Costdriveren kundeførelse

DANVA angiver, at det er uklart hvad der skal indberettes. Det er heller ikke muligt at sætte en grænse for hvornår en kunde er en storkunde. DANVA og FVD foreslår at anvende opdeling på kundetype, f.eks. lejlighedskomplekser og "bulk"-kunder.

Flere selskaber og DANVA angiver, at særbidrag angiver om der er ekstra omkostninger forbundet med en kunde.

Det angives, at størrelsen af omkostninger afhænger af hvordan målerdata indhentes, f.eks. elektronisk, aflæsningskort eller via vandforsyninger.

Flere selskaber angiver, at der ikke er forskel på udgiften til kunder og storkunder.

Det angives, at størrelsen på en stor kunde bør være minimum 10.000 m³.

Det angives, at der ikke bør opdeles efter kundestørrelse.

Som det fremgår af ovenstående, er der meget forskellige meninger om, hvorvidt kunder skal opdeles på forskellige typer af kunder, efter størrelse eller slet ikke skal opdeles.

Det primære forhold, der skal beskrive costdriveren for kundeforvaltning, er hvor mange omkostninger, der er forbundet med kundeforvaltning. Dette afspejles i antal målere. Store kunder har ofte flere målere, for f.eks. at kunne se, hvor en virksomhed bruger meget vand og derved udleder mere spildevand. Der bliver således allerede taget en del hensyn til store kunder.

Forsyningssekretariatet har derfor valgt, at der kun skal indberettes antal af målere.

DANVA og et selskab foreslår en costdriver for administration med kundeforvaltning som underliggende forhold.

Der foreslås derudover en costdriver for administration og en costdriver for kundeforvaltning.

Forsyningssekretariatet er som udgangspunkt ikke afvisende overfor at have en costdriver for administration. Forsyningssekretariatet har vurderet spørgsmålet nærmere, men har indtil videre måtte konstatere, at der på nuværende tidspunkt ikke kan peges på underliggende forhold, der driver omkostningerne til administration. Dertil kommer, at der vurderes at selskaberne vil stå overfor ikke ubetydelige praktiske problemer med at afgrænse omkostningerne entydigt i forhold til de øvrige costdrivere. Forsyningssekretariatet har på den baggrund vurderet, at det vil være mest hensigtsmæssigt at lade selskaberne fordele alle indirekte omkostninger forholdsmæssigt ud på alle costdrivere, hvilket til en vis grad svarer til at lade de øvrige costdrivere være et underliggende forhold for administrationsomkostningerne.

Det angives, at der i forsyningsområdet er en del ejendomme uden vandmåler, typisk ejendomme med egen boring, som afregner en fast m³/år med forsyningen. Selskabet går ud fra, at disse ejendomme skal tælles med i antal målere.

Forsyningssekretariatet kan oplyse, at det er korrekt forstået.

Costdriveren rensning

DANVA spørger, hvordan det skal håndteres, at forbehandlingen udføres af et andet selskab?

Såfremt forbehandlingen udføres af et andet selskab, indgår dette ikke i selskabets opgørelse af rensning.

DANVA og flere selskaber angiver, at omkostninger og PE pr. minirensningsanlæg er urealistisk. DANVA foreslår, at selskaber skal indberette antal minirensningsanlæg og de samlede driftsomkostninger til minirensningsanlæg.

Forsyningssekretariatet har noteret sig forslaget, og har derfor nu adskilt minirensanlæg fra costdriveren for rensanlæg, således at der nu er én costdriver for minirensanlæg. Selskaberne skal her indberette antallet af minirensanlæg samt den samlede kapacitet af minirensanlæggene. Dette er nærmere beskrevet i vejledning til indberetning af omkostningsækvivalenter.

Det angives, at der mangler angivelse af energiforbruget ved rensning samt udlederkrav for ammoniak.

Det er Forsyningssekretariatets vurdering, at energiforbrug ved rensning og udlederkrav for ammoniak ikke skal indberettes, idet det er muligt at effektivisere på energiforbruget. Anvendelse af energiforbruget som et underliggende forhold vil derfor føre til at der ikke kan estimeres korrekte effektiviseringspotentialer. Dertil kommer, at det ikke er standard at have et udlederkrav til ammoniak. Såfremt et selskab har et udlederkrav til ammoniak, kan selskabet kontakte Forsyningssekretariatet for at høre, hvorvidt dette kan håndteres i benchmarkingmodellen.

Et selskab angiver, at angivelse af belastning frit bør kunne angives i TOT-N, TOT-P, COD og BOD5.

Det er Forsyningssekretariatets vurdering, at selskaberne skal indberette belastningen målt ud fra den samme parameter for at være sammenlignelige. Selskaberne kan derfor ikke selv vælge, hvilken parameter belastningen af rensanlægget skal vurderes ud fra.

Det angives, at nogle rensanlæg er så små, at der ikke er krav om prøvetagning på de angivne parametre.

Forsyningssekretariatet er opmærksomt på, at der findes rensanlæg, hvor der ikke er krav om prøvetagning på de angivne parametre. Såfremt et selskab har et rensanlæg af denne type, bedes selskabet angive dette ved indberetningen af rensanlægget, samt eventuelt kontakte Forsyningssekretariatet for vejledning i hvordan indberetningen i dette tilfælde skal udfyldes.

Det foreslås, at der i stedet for at indhentes informationer om skærpede udlederkrav, så indhentes information om angivelse af og dokumentation på udlederkrav.

Forsyningssekretariatet har ændret indberetningen, således at selskaber skal indberette de respektive udlederkrav på fire parametre. På den måde kan Forsyningssekretariatet inddrage, om selskaberne har skærpet udlederkrav.

DANVA angiver, at industri bør opgøres på baggrund af PE og ikke mængder.

Det angives, at "hvor stor andel af spildevand fra virksomheder udgør af den samlede behandlede mængde" bør ændres til mængden af spildevand fra kunder med særbidrag, (da det eller også dækker almindelige kontorbygninger).

Det angives desuden, at særbidrag indikerer ekstra omkostninger til rensning.

Forsyningssekretariatet har valgt at fjerne angivelsen af mængden af spildevand fra industrier.

Costdriveren slambehandling

Der angives, at flotationslam for forrenseanlæg ikke indgår i a-, b- eller c-slam. Der angives også, at der mangler hensyntagen til de anvendte teknologier samt at det er slamkvalitet og beslutninger ved anlæggets etablering, der sætter rammen for processen på renseanlægget.

Selskaberne skal indberette tons tørstof a-, b- og c-slam. Såfremt flotationslam ikke indgår i nogle af disse typer, skal dette ikke indberettes her. Bortskaffelse af flotationslam, er en del af costdriveren renseanlæg.

Der angives, at det er slambortskaffelsen (slamdisponeringen), der har stor betydning for omkostningerne. DANVA mener, at der mangler en præcis definition af hvilke omkostninger, der skal indberettes under slambehandling. DANVA anbefaler at indberette omkostninger til slamdisponering af renseanlæg.

Forsyningssekretariatet anerkender, at slamdisponering har stor betydning for omkostningerne. Dog er der forskel på, hvor meget slambehandling, der foregår på renseanlægget inden slammet bliver disponeret. Forsyningssekretariatet har i vejledning til indberetning af omkostningsækvivalenter beskrevet, hvilken del af renseanlægget, hvis omkostninger, skal indgå under slambehandling.

Forsynings sikkerhed, kvalitet, miljø og service

DANVA henviser til tidligere fremsendte bemærkninger.

Forsyningssekretariatet henviser til sekretariatets tidligere bemærkninger omkring forsynings sikkerhed, miljø, kvalitet og service, blandt andet i bilag 10 til papiret ”Resultatorienteret benchmarking af vand- og spildevandsforsyningerne”.

DANVA angiver, at der mangler hensyntagen til beredskab på renseanlæg og udsving i belastning over året.

Det er Forsyningssekretariatets vurdering, at der ved at inddrage renseanlæggets faktiske belastning og organiske kapacitet er muligt at tage hensyn til udsving i løbet af året. I forhold til beredskab på renseanlægget er det Forsyningssekretariatets vurdering, at dette er gældende for alle selskaberne, og at der derfor ikke er behov for særskilt hensyntagen til dette.

DANVA angiver, at der ikke er costdrivere, der dækker udgifter til lokal håndtering af regnvand i forbindelse med klimatilpasninger og skybrud.

Det står ikke klart, hvordan der skulle udarbejdes en særskilt costdriver for lokal håndtering af regnvand. En ikke ubetydelig del af arbejdet med lokal afledning af regnvand ligger således hos den enkelte forbruger, og er derfor ikke en del af

spildevandsselskabets aktiviteter. Det er dog også klart, at klimatilpasningen betyder, at lokal afledning af regnvand i stigende grad bliver en del af spildevandsselskabernes aktiviteter. Det er derfor Forsyningssekretariatets opfattelse, at der ikke for indeværende er tilstrækkelig sikkerhed om omfanget af spildevandsselskabernes arbejde med lokal afledning af regnvand, hvorfor det ikke er inddraget i den indeværende revision af benchmarkingmodellen. Det er dog et område, som skal følges i de kommende år, for at det kan vurderes, hvordan det kan inddrages i benchmarkingen.

Det angives, at typen af vagtordning samt typen af styring af renseanlægget bør indgå.

Forsyningssekretariatet anerkender, at der kan argumenteres for, at ovenstående punkter har betydning for forsynings sikkerheden. På den anden side vil alle selskaber skulle have en form for vagtordning og styre renseanlægget, hvorfor der også kan være tale om almindelige driftsbetingelser for alle forsyninger. Forsyningssekretariatet har derfor valgt ikke at inddrage ovenstående forhold på nuværende tidspunkt.

Øvrige omkostninger

Forsyningssekretariatet har spurgt til, hvilke driftsomkostninger der ikke kan placeres i nogle af de angivne costdrivere.

Det angives, at omkostninger til fremskaffelse af ledningsoplysninger – LER-oplysninger – ikke kan placeres.

Det er Forsyningssekretariatets vurdering, at omkostninger til fremskaffelse af ledningsoplysninger skal placeres under costdriveren ledning.

Et selskab angiver, at arealleje bør udtages af driftsomkostningerne og ikke indgå i benchmarkingen.

Det er Forsyningssekretariatets vurdering, at arealleje ikke skal holdes ude af driftsomkostningerne.